

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

VDF Servis ve Ticaret A.Ş. Genel Kurulu'na

A. Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

VDF Servis ve Ticaret A.Ş. ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konuları	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
Kiralama Faaliyetinde Kullanılan Varlıkların Kalıntı Değer Hesaplaması Grup'un operasyonel kiralamaya konu varlıkların kalıntı değeri, Grup'un operasyonel kiralamaya konu araçlarının kiralama süresi sonunda elden çıkarılması sonucu satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilmesi beklenen tahmini tutardır. Bu varlıkların kalıntı değerinin hesaplanmasında Grup yönetiminin önemli varsayımlar kullanması gerekmektedir. Bu varsayımlar, kiralama faaliyetinde kullanılan varlığın sözleşme dönemi sonundaki kalıntı değerini tahmin etmeyi amaçlamaktadır. Söz konusu kalıntı değer hesaplaması önemli tahmin ve varsayımları içermesi ile büyüklükleri açısından değerlendirildiğinde konsolide finansal tablolar için önemli olması sebebiyle kiralama faaliyetlerinde kullanılan varlıkların kalıntı değerinin ölçülmesi, kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. Kiralama faaliyetlerinde kullanılan varlıkların kalıntı değerinin hesaplamasına ilişkin muhasebe politikalarını da içeren açıklamalar Dipnot 2 ve 7'de yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında kiralama faaliyetinde kullanılan varlıkların kalıntı değer hesaplamasına ilişkin aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Grup Yönetimi'nin kalıntı değer tahmini sürecine ilişkin kilit kontrollerin tasarımı ve uygulamasının değerlendirilmesi, - Grup yönetimi tarafından kullanılan varsayımların piyasa göstergeleri ve Grup'un geçmişte gerçekleşen verileri ile uyumlu olduğunun örneklem bazında teyit edilmesi, - Kalıntı değer hesaplama modeli ile elde edilen verilerin cari dönemde gerçekleşen satışlar ile karşılaştırılarak kalıntı değer hesaplamasının örneklem bazında doğruluğunun test edilmesi, - Konsolide finansal tablo dipnotlarında yer alan açıklamaların yeterliliğinin TFRS kapsamında tarafımızdan değerlendirilmesi.

Kilit denetim konuları	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
Factoring alacaklarına ilişkin beklenen kredi zarar karşılığı Grup'un 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolarında toplam varlıkları içerisinde önemli bir paya sahip olan toplam 355,361 bin TL factoring alacakları ve bunlara ilişkin ayrılmış olan toplam 42,523 bin TL beklenen kredi zararı değer düşüklüğü karşılığı bulunmaktadır. Factoring alacakları ve factoring alacaklarına ilişkin tesis edilen beklenen kredi zararı değer düşüklüğü karşılığına ilişkin açıklama ve dipnotlar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla düzenlenmiş olan ilişikteki konsolide finansal tabloların 2 ve 5 no'lu dipnotlarında yer almaktadır. Denetimimiz esnasında bu alana odaklanmamızın nedeni; beklenen kredi zararları karşılıklarının, geçmiş kayıp tecrübesi, mevcut koşullar, ileriye yönelik beklentiler gibi bütünü itibarıyla karmaşık bilgi ve tahminler içeriyor olması; factoring alacaklarının büyüklüğü; söz konusu alacakların TFRS 9, "Finansal Araçlar" standardı ("TFRS 9") çerçevesinde aşamalarına göre sınıflandırılması ve bunlara ilişkin hesaplanan beklenen zarar karşılığının belirlenmesinin önemidir. Factoring alacaklarının temerrüt hali ile kredi riskindeki önemli artışın doğru ve zamanında belirlenmesi ve yönetim tarafından yapılan diğer yargı ve tahminler bilançoda taşınan karşılık tutarını önemli derecede etkileyeceğinden, söz konusu alan tarafımızca kilit denetim konusu olarak ele alınmıştır.	Denetimimiz sırasında beklenen kredi zarar karşılığına ilişkin aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Gerçekleştirdiğimiz denetim çalışmaları dahilinde factoring alacaklarının TFRS 9'a uygun olarak aşamalara göre sınıflandırılmasına ve beklenen zarar karşılığı hesaplanmasına ilişkin Grup'un oluşturduğu politika, prosedür ve yönetim ilkelerini değerlendirdik. - Grup'un borç verme ve değer düşüklüğü karşılığı politikasını değerlendirip, factoring alacaklarının değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti ve alacakların değer düşüklüğü karşılığının zamanında ve uygun olarak tesis edilip edilmediğini saptamak için örneklem bazında seçtiğimiz factoring alacakları için kredi inceleme prosedürlerini gerçekleştirdik. - Factoring alacaklarına ilişkin tahsis edilen beklenen kredi zararı karşılıklarını matematiksel doğruluğunu yeniden hesaplama yöntemi ile test ettik. - Factoring alacaklarının aşamalarına göre sınıflandırılması ve beklenen kredi zarar karşılıklarının belirlenmesinde geliştirilen modellerde kullanılan yöntemlerin, Grup'un oluşturduğu politika ve prosedürler çerçevesinde, TFRS 9 ilkelerine uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığını, değer düşüklüğü modellerde kullanılan, segmentasyon, ömür boyu beklenen temerrüt olasılıkları ve temerrüt halinde kayıp oranı hesaplamalarının uygunluğunu değerlendirdik.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve meslekî şüphecilikimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.

- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların açıklamaları dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtmayı yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlölükler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
2. TTK'nın 402. maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Zeynep Uras, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 25 Mart 2020

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	PAGE
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	2
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	3
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	4
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR.....	5-61
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	5
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	6-25
DİPNOT 3 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	25-37
DİPNOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	37
DİPNOT 5 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR.....	38-42
DİPNOT 6 DİĞER DÖNEN VE DURAN VARLIKLAR	42
DİPNOT 7 MADDİ DURAN VARLIKLAR	43-44
DİPNOT 8 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	44-45
DİPNOT 9 TÜREV ARAÇLAR	45-46
DİPNOT 10 FİNANSAL BORÇLANMALAR.....	46-48
DİPNOT 11 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	48-50
DİPNOT 12 DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER.....	51
DİPNOT 13 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	51-52
DİPNOT 14 ÖZKAYNAKLAR	53
DİPNOT 15 HASILAT VE FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN HASILAT	53-54
DİPNOT 16 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	54
DİPNOT 17 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	55
DİPNOT 18 YATIRIM FAALİYETLERDEN GELİRLER.....	55
DİPNOT 19 FİNANSMAN GELİRLERİ/GİDERLERİ.....	55-56
DİPNOT 20 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI.....	56-61
DİPNOT 21 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	61

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARI İLE KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot referansları	(Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019	(Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018
Dönen varlıklar:			
Nakit ve nakit benzerleri	4	77,697	220,406
Ticari alacaklar	5	345,537	940,002
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	5, 20	45,232	281,915
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		300,305	658,087
Türev araçlar		41,520	47,712
- Riskten korunma amaçlı türev araçlar	9	41,520	34,811
- Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlar	9	-	12,901
Diğer alacaklar		1,011	2,451
Diğer dönen varlıklar	6	115,989	65,445
Toplam dönen varlıklar		581,754	1,276,016
Duran varlıklar			
Maddi duran varlıklar		972,837	689,641
- Faaliyet kiralmasına konu varlıklar	7	967,214	687,468
- Diğer maddi duran varlıklar	7	5,623	2,173
Maddi olmayan duran varlıklar	8	19,476	13,228
Türev araçlar	9	8,605	37,574
- Riskten korunma amaçlı türev araçlar	9	8,605	37,574
Ertelenmiş vergi varlığı	11	7,838	10,705
Diğer duran varlıklar	6	19,530	45,423
Toplam duran varlıklar		1,028,286	796,571
Toplam varlıklar		1,610,040	2,072,587
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	10	217,597	796,823
- İlişkili taraflardan kısa vadeli borçlanmalar		57,168	662,665
- İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli borçlanmalar		160,429	134,158
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	10	349,450	236,677
- İlişkili taraflardan uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları		114,467	98,448
- İlişkili olmayan taraflardan uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları		234,983	138,229
Ticari borçlar	5	176,666	219,825
- İlişkili taraflara ticari borçlar	20	104,655	10,489
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		72,011	209,336
Cari dönem vergi borcu	11	2,251	7,097
Kısa vadeli karşılıklar	13	5,479	9,994
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		2,078	2,933
- Diğer kısa vadeli karşılıklar		3,401	7,061
Diğer yükümlülükler	12	4,071	10,036
- İlişkili taraflara diğer kısa vadeli yükümlülükler	20	902	3,801
- İlişkili olmayan taraflara diğer kısa vadeli yükümlülükler		3,169	6,235
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		755,514	1,280,452
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	10	561,151	553,708
- İlişkili olan taraflardan uzun vadeli borçlanmalar		308,299	243,957
- İlişkili olmayan taraflardan uzun vadeli borçlanmalar		252,852	309,751
Uzun vadeli karşılıklar		1,372	751
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	13	1,355	738
- Diğer uzun vadeli karşılıklar		17	13
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	11	123	-
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		562,646	554,459
Toplam yükümlülükler		1,318,160	1,834,911
ÖZKAYNAKLAR			
Ödenmiş sermaye	14	5,100	5,100
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak		(156)	(307)
- Yeniden değerlendirme ve ölçüm kayıpları (-)		(156)	(307)
- Tanımlanmış fayda planları			
- Yeniden ölçüm kayıpları (-)		(156)	(307)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		5,087	5,087
Geçmiş yıllar karları		226,593	158,616
Net dönem karı		55,256	69,180
Toplam özkaynaklar		291,880	237,676
Toplam kaynaklar		1,610,040	2,072,587

Takip eden açıklama ve dipnotlar, konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot referansları	(Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2019	(Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2018
KAR VEYA ZARAR KISMI			
Hasılat	15	357,586	239,602
Satışların maliyeti (-)	15	(165,424)	(114,756)
Ticari faaliyetlerinden brüt kar		192,162	124,846
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	15	106,297	194,109
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	15	(66,241)	(149,447)
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kar		40,056	44,662
Brüt kar		232,218	169,508
Pazarlama giderleri (-)		(958)	(2,219)
Genel yönetim giderleri (-)	16	(52,079)	(52,143)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	17	524,097	650,072
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	17	(36,651)	(2,877)
Esas faaliyet karı		666,627	762,341
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	18	15,925	19,469
Yatırım faaliyetlerinden giderler		(219)	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		682,333	781,810
Finansman gelirleri	19	4,587	61,957
Finansman giderleri (-)	19	(615,182)	(755,933)
Vergi öncesi kar		71,738	87,834
Dönem vergi gideri (-)	11	(13,847)	(24,436)
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri, net	11	(2,635)	5,782
Net dönem karı		55,256	69,180
DİĞER KAPSAMLI GELİR/GİDER			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		151	(123)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları), net		151	(123)
Toplam kapsamlı gelir		55,407	69,057

Takip eden açıklama ve dipnotlar, konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

Özkaynaklar (Bağımsız Denetimden Geçmiş)						
Dipnot referansları	Ödenmiş sermaye	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları (-)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karı	Dönem karı	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2018	5,100	(184)	4,344	125,558	33,801	168,619
Transfer			743	33,058	(33,801)	-
Toplam kapsamlı gelir	-	(123)	-	-	69,180	69,057
- Net dönem karı	-	-	-	-	69,180	69,180
- Diğer kapsamlı gider (-)	-	(123)	-	-	-	(123)
31 Aralık 2018	5,100	(307)	5,087	158,616	69,180	237,676
1 Ocak 2019	5,100	(307)	5,087	158,616	69,180	237,676
Transfer	-	-	-	69,180	(69,180)	-
Toplam kapsamlı gelir	-	151	-	-	55,256	55,407
- Net dönem karı	-	-	-	-	55,256	55,256
- Diğer kapsamlı gelir	-	151	-	-	-	151
Diğer değişiklikler nedeni ile artış/(azalış)	-	-	-	(1,203)	-	(1,203)
31 Aralık 2019	5,100	(156)	5,087	226,593	55,256	291,880

Takip eden açıklama ve dipnotlar, konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2019	(Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2018
Dipnotlar			
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Dönem net karı		55,256	69,180
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	7, 8	17,317	20,939
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		35,704	181
-Ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğü karşılığı ile ilgili düzeltmeler		35,704	181
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		(3,971)	1,902
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar(iptali) ile ilgili düzeltmeler		(518)	(297)
-Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		(3,453)	2,199
Gerçeğe uygun değer (kazançları)/kayıpları ile ilgili düzeltmeler		35,161	(70,317)
-Finansal varlıkların gerçeğe uygun değer (kazançları)/kayıpları ile ilgili düzeltmeler		35,161	(70,317)
Faiz (gelirleri)/giderleri ile ilgili düzeltmeler		112,226	153,843
Yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		67,254	169,555
Vergi giderleri ile ilgili düzeltmeler	11	16,482	18,654
Diğer nakit dışı kalemlere ilişkin düzeltmeler		(5,466)	1,224
İşletme faaliyetlerinde daha önce kullanılan net nakit faaliyet varlık ve yükümlülüklerinde değişiklikler		329,963	365,161
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki artışla ilgili düzeltmeler (-)		(285,322)	(338,877)
-Faaliyet kiralamasına konu varlıkların alımlarından kaynaklanan nakit çıkışları (-)	7	(342,244)	(366,703)
-Faaliyet kiralamasına konu varlıkların satımlarından kaynaklanan nakit girişleri		56,922	27,826
Ticari alacaklardaki azalışla/artış) ilgili düzeltmeler		558,761	260,139
-İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki azalış/(artış)		236,683	258,992
-İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki azalış/(artış)		322,078	1,147
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artışla ilgili düzeltmeler (-)		(23,211)	(47,110)
-İlişkili olmayan taraflardan faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış (-)		(23,211)	(47,110)
Ticari borçlardaki (azalışla)/artış ilgili düzeltmeler		(43,159)	(446,632)
-İlişkili taraflara ticari borçlardaki (azalış)/artış		94,166	(317,883)
-İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki (azalış)/artış		(137,325)	(128,749)
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/(azalışla) ilgili düzeltmeler		(5,965)	1,591
-İlişkili taraflara faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki azalış ile ilgili düzeltmeler		(2,899)	(337)
-İlişkili olmayan taraflara faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/(azalış)		(3,066)	1,928
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin yapılan ödemeler (-)		(468)	(15)
Vergi ödemeleri (-)		(18,693)	(20,584)
İşletm faaliyetlerde kullanılan net nakit (-)		511,906	(226,327)
Yatırım faaliyetleri			
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları (-)		(13,417)	(8,468)
-Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları (-)	7	(3,662)	(224)
-Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları (-)	8	(9,755)	(8,244)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satımından kaynaklanan nakit girişleri		-	445
Alınan faiz		16,379	19,210
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan net nakit		2,962	11,187
Finansman faaliyetleri			
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	10	17,558,575	24,735,641
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları (-)	10	(18,095,865)	(24,364,512)
Ödenen faizler (-)		(120,357)	(155,033)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları (-)	10	(826)	-
Finansman faaliyetlerinden sağlanan net nakit		(658,473)	216,096
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış		(143,605)	956
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		1,350	7,543
Nakit ve nakit benzerleri üzerindeki net artış		(142,255)	8,499
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		219,655	211,156
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		77,400	219,655

Takip eden açıklama ve dipnotlar, konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Eski unvanı VDF Servis Holding A.Ş. olan VDF Servis ve Ticaret A.Ş., 8 Mayıs 2007 tarihinde, Almanya’da Volkswagen Financial Services AG ve Doğu Grubu şirketlerinin ortaklığında, kendisi veya başkaları tarafından kurulan şirketlere özetle danışmanlık ve asistanlık hizmetleri üretmek üzere kurulmuş olmasına rağmen şirketin ana sözleşmesi 9 Aralık 2010 tarihli Genel Kurul kararına istinaden değiştirilerek şirket unvanından “Holding” ibaresi kaldırılmıştır. Buna bağlı olarak holding faaliyetleri ana sözleşmesinden çıkartılarak ana faaliyetlerine yenileri eklenmiştir.

VDF Servis ve Ticaret A.Ş.’nin (“Şirket”) ana faaliyetleri, her türlü otomotiv, otomotiv malzemeleri yan ürünleri, üretimi, tamirati, bakımı, alımı, satımı pazarlanması, ithalat ve ihracatını yapmak, her türlü motorlu taşıtla ilgili birden fazla ürün ve hizmeti bir araya getirerek ürün ve hizmet paketleri oluşturmak ve bu ürün ve hizmet paketlerini pazarlamak ve satmak, konusu ile ilgili, her türlü danışmanlık hizmetleri vermek ve ilgili personel hizmetleri sağlayarak firmalara taşeron personel tedarik etmek ve ana sözleşmesinde bahsi geçen diğer faaliyetleri yapmaktadır.

Grup’un nihai kontrolü Volkswagen Financial Services AG ve Doğu Grubu şirketlerindedir. Şirket’in hisse senetleri borsada işlem görmemektedir.

Bu rapor kapsamında Şirket ve konsolidasyona dahil edilen Bağlı Ortaklıkları hep birlikte “Grup” olarak nitelendirilmektedir. 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla konsolidasyona dahil edilen Bağlı Ortaklıkların faaliyet alanları aşağıda açıklanmıştır:

Bağlı ortaklık	Faaliyet konusu	Faaliyet yeri	Şirket payı 2019 (%)	Şirket payı 2018 (%)
VDF Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	Sigorta acentesi	Türkiye	99.99	99.99
VDF Faktoring A.Ş.	Faktoring	Türkiye	99.99	99.99
VDF Filo Kiralama A.Ş.	Operasyonel kiralama	Türkiye	100.00	100.00

Şirket’in kayıtlı adresi aşağıdaki gibidir:

Merkez Mahallesi Bağlar Cad. No: 14/A 34406 Ofispark Kağıthane İstanbul-Türkiye.

31 Aralık 2019 itibarıyla Şirket’in ve Bağlı Ortaklıklarının çalışan sayısı 201 ’dir (31 Aralık 2018: 216).

Konsolide finansal tabloların onaylanması

Konsolide finansal tablolar, Grup yönetimi tarafından 25 Mart 2020 tarihinde onaylanmıştır. Genel Kurul ve diğer yetkili mercilerin finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1. Sunum İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları

Şirket'in finansal tabloları, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS'lere") uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS'ler, Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ve bunlara ilişkin ek ve yorumları içermektedir.

Şirket ve Türkiye'de kayıtlı olan bağlı ortaklıkları ve müşterek faaliyetleri, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

Bununla birlikte Grup TTK gereğince hazırlanan konsolide finansal tablolarını yasal kayıtlara TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla Dipnot 2.3'de belirtilen muhasebe politikaları çerçevesinde düzenlemiştir. Grup, KGK tarafından yayınlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak gerekli düzeltme ve sınıflandırmaları yapmıştır.

Konsolide finansal tabloların TFRS'ye uygun olarak hazırlanması, bazı kritik muhasebe tahminlerinin kullanılmasını gerektirir. Ayrıca, Grup'un muhasebe politikalarını uygulama sürecinde yargısını kullanması için yönetsel katılım gerektirir. Yüksek dereceli yargı gerektiren ve karmaşıklık içeren alanlar veya varsayımların ve tahminlerin konsolide finansal tablolarda önemli olduğu alanlarla ilgili muhasebe politikası açıklamalarında açıklanmıştır. Tahminler ve varsayımlar, yönetimin mevcut olay ve faaliyetlerinin en iyi tahminlerine dayanmasına rağmen, bunlar gerçek sonuçlardan farklı olabilir.

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen türev finansal araçlar hariç, tarihi maliyet esaslı baz alınarak hazırlanmıştır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

2.1.2 Kullanılan para birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Grup'un geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL ("Türk Lirası") cinsinden ifade edilmiştir.

2.1.3 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tablolarının düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1. Sunum İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

Konsolidasyon kapsamına dahil edilen şirketlerin finansal tabloları Şirket tarafından uygulanan muhasebe politikaları ve sunum biçimleri gözetilerek TMS'ye uygun olarak hazırlanmıştır. Bağlı Ortaklıkların faaliyet sonuçları, satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiştir.

Grup'un konsolide finansal tablolarına dahil edilen Bağlı Ortaklıkları, sermayesi ve sermaye içinde ana ortaklığın sahip olduğu pay ve ana ortaklık dışı pay aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2019			31 Aralık 2018		
	Nominal sermaye	Ana ortaklığın payı (%)	Ana ortaklık dışı paylar (%)	Nominal sermaye	Ana ortaklığın payı (%)	Ana ortaklık dışı paylar (%)
VDF Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	2,000	99.99	0.01	2,000	99.99	0.01
VDF Faktoring A.Ş.	30,000	99.99	0.01	20,000	99.99	0.01
VDF Filo Kiralama A.Ş.	121,942	100.00	-	87,742	100.00	-

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Şirket'in bağlı ortaklıklarına ilişkin ilave bilgiler aşağıda sunulmuştur.

VDF Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. ("VDF Sigorta") 29 Mart 2004 tarihinde İstanbul'da kurulmuştur. VDF Sigorta'nın faaliyeti, sigorta şirketlerine sigorta acenteliği hizmeti sunmaktır.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları (Devamı)

VDF Faktoring A.Ş. ("VDF Faktoring") 5 Kasım 2009 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") kararı ile işletme ruhsatı almaya hak kazanarak İstanbul Ticaret Siciline tescil edilmiştir. VDF Faktoring faaliyetlerine 3 Mayıs 2010 tarihinde başlamıştır. VDF Faktoring'in faaliyeti, endüstriyel ve ticari işletmelere faktoring hizmeti sağlamaktır. VDF Faktoring Türkiye'de kurulmuştur.

VDF Filo Kiralama A.Ş. ("VDF Filo Kiralama") 25 Mart 2016 tarihinde İstanbul'da kurulmuştur. Bağlı ortaklığın ana faaliyeti, her türlü taşınır mal kiralamak veya işletmek ve üçüncü şahıslarca sağlanan veya otomobil, minibüs, otobüs, cip, kamyon gibi ağır vasıtalar gibi VDF Filo Kiralama'ya ait her türlü aracı kiralamaktır. Taşıtlar, motorlu ve motorsuz kara taşıtları, yat ve tekne gibi her türlü deniz aracı, her türlü uçak ve traktör dahil iş makinası olarak düşünülebilecek tüm makinelerdir.

2.1.5 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Şirket'in, "TFRS 16 Kiralamalar" standardının ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişikliklerinin ilgili standardın geçiş hükümlerine uygun olarak uygulaması haricinde 2019 yılı içerisinde muhasebe politikalarında bir değişiklik olmamıştır.

Yeni bir TFRS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TFRS'nin geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları (varsa) geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

Şirket, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan ve Şirket'i ilgilendiren yeni standart, değişiklik ve yorumlardan, "TFRS 16 Kiralamalar" standardının ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişikliklerini, ilgili standardın geçiş hükümlerine uygun olarak yerine getirmiştir.

Söz konusu standart kaynaklı muhasebe politikası değişiklikleri ve ilgili standartların ilk kez uygulanmasının etkileri aşağıdaki gibidir:

Şirket - kiracı olarak

Eğer bir sözleşme, sözleşmede tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını, belirli bir süre için ve belirli bir bedel karşılığında devretmesi halini düzenliyorsa, bu sözleşmenin kiralama niteliği taşıdığı ya da bir kiralama işlemini içerdiği kabul edilir. Şirket, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Şirket, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan, açık veya zımni şekilde tanımlanabilir bir varlık bulunması,
- Kiracının, kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakınına elde etme hakkının olması,

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.5 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler(Devamı)

- c) Kiracının, kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Aşağıda sayılan hallerde, kiracının kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığı yönetme hakkına sahip olduğu kabul edilmektedir;
- i. Kiracının, kullanım süresi boyunca varlığı işletme hakkına sahip olması (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) ve kiralayanın bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
 - ii. Kiracının, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Sözleşmenin bu şartları sağlaması halinde Şirket, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- a) Kullanım hakkı varlığı olarak kayıtlara alınacak kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) Kullanım hakkı varlığı olarak kayıtlara alınan kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarından, kiralama ile ilgili tüm kiralama teşvikleri indirim konusu yapılır,
- c) Kiralama ile ilgili Şirket tarafından katlanılan tüm doğrudan maliyetler kullanım hakkı varlığı olarak kayıtlara alınacak kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarına ilave edilir ve
- d) Kiracının, kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığın sökülmesi ve taşınmasıyla, yerleştirildiği alanın restorasyonu ya da tanımlı varlığın kiralama hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesine ilişkin restorasyonu ile ilgili olarak Şirket tarafından katlanılacak tahmini maliyetler de ilk ölçüm tutarına ilave edilir.

Şirket maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) Birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- b) Kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Şirket, kullanım hakkı varlığını amortisman tabii tutarken “TMS 16, Maddi Duran Varlıklar” standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular. Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için “TMS 36, Varlıklarda Değer Düşüklüğü” standardını uygular.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Şirket kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.5 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler(Devamı)

Şirket’in kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri,
- Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Şirket, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Kayıtlı değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Kayıtlı değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Kayıtlı değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Şirket, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Sözleşmelerde yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Şirket ve kiralayan tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır. Ancak eğer söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları, sözleşmeye göre Şirket’in inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse, kiralama süresi bu husus göz önünde bulundurularak belirlenir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme Şirket tarafından gözden geçirilmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Şirket tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16, “Kiralamalar” standardının tanıdığı istisna

kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştukları dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir.

Şirket, TMS 17, “Kiralama İşlemleri” standardının yerini alan TFRS 16, “Kiralamalar” standardını, ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla, standardın ilk defa uygulanmasının kümülatif etkisini (“kümülatif etki yöntemi”) finansal tablolarında muhasebeleştirmiştir. Söz konusu yöntemin ilgili standartta tanımlanan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, finansal tabloların karşılaştırmalı bilgilerinde ve geçmiş yıllar karlarında yeniden düzenleme yapılmamıştır.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.5 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler(Devamı)

TFRS 16, “Kiralamalar” standardının ilk uygulaması kapsamında, 1 Ocak 2019 tarihinden önce TMS 17, “Kiralama İşlemleri” standardına uygun olarak faaliyet kiralaması olarak sunulan kiralama taahhütleri, finansal tablolarda “kiralama yükümlülüğü” olarak muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu kira yükümlülüğü, geçiş tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş kira ödemelerinin, Şirket’in ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş bugünkü değeri üzerinden ölçülmüştür. Kullanım hakkı varlıkları ise, ilgili standartta yer alan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, kiralama yükümlülüklerine (peşin ödemesi yapılmış veya tahakkuk etmiş kira ödemelerinin tutarına göre düzeltilmiş) eşit bir tutar üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 1 Ocak 2019 tarihleri itibarıyla finansal tablolarda muhasebeleştirilen kullanım hakkı varlıklarının, varlık grupları bazında detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	1 Ocak 2019
Binalar, net	1,713	2,272
Toplam varlık kullanım hakkı	1,713	2,272

2.1.6 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup’un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2.1.7 İşletmenin sürekliliği

Grup finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.2 Yeni Standartlar, değişiklikler ve yorumlar

Şirket, Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”) veya Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) tarafından yayınlanan ve 31 Aralık 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş standartlar ve yorumlardan kendi faaliyet konusu ile ilgili olanları uygulamıştır.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni Standartlar, değişiklikler ve yorumlar (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- **TFRS 9, “Finansal araçlar’daki değişiklikler”;** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik iki konuya açıklık getirmiştir: bir finansal varlığın sadece anapara ve anaparaya ilişkin faizi temsil edip etmediği dikkate alınırken, erken ödenen bedelin hem negatif hem de pozitif nakit akışları olabileceği ve itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın TMS 39’dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.

TFRS 9, finansal araçların sınıflandırılması ve ölçülmesinde, finansal varlıklarda kredi riskinin değer düşüklüğü ve genel riskten korunma muhasebesi için yeni prensipleri belirlemektedir.

- **TMS 28, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar’daki değişiklikler”;** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur.
- **TFRS 16, “Kiralama işlemleri”;** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, ‘Müşteri sözleşmelerinden hasılat’ standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16’ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK’nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. Bu durumda, yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında birtakım değerlendirmelere neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16’ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni Standartlar, değişiklikler ve yorumlar (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (Devamı) :

- **TFRS Yorum 23, “Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler”;** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12’ye göre değil TMS 37 ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.
- **2015-2017 yıllık iyileştirmeler;** 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:
 - i **TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri”**, kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
 - ii **TFRS 11 “Müşterek Anlaşmalar”**, müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
 - iii **TMS 12 “Gelir Vergileri”**, işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
 - iv **TMS 23 “Borçlanma Maliyetleri”**, bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.
- **TMS 19 “Çalışanlara Sağlanan Faydalar”**, planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:
 - i Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
 - ii Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni Standartlar, değişiklikler ve yorumlar (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- **TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar” daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:
 - i TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
 - ii önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
 - iii önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi
- **TFRS 3’teki değişiklikler – işletme tanımı;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.
- **TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7’deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.
- **TFRS 17, “Sigorta Sözleşmeleri”;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Grup, yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına olan etkilerini değerlendirip geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır. Bu değişikliklerin Grup’un konsolide finansal tabloları, operasyonları ve finansal performansı üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Dipnot 2.1.4’de açıklanan konsolidasyon esasları dışında, konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

İlişkili taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

- (a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,
- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
 - (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
 - (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:
- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
 - (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
 - (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
 - (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
 - (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
 - (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
 - (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, kasadaki nakit varlıkları, bankalardaki nakit para ve vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlarını içermektedir. Nakit ve nakit benzerleri kolayca nakde dönüştürülebilir, vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip varlıklardır (Dipnot 4).

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal araçlar

Finansal varlık ve borçlar, Grup’un bu finansal araçlara hukuki olarak taraf olması durumunda Grup’un finansal durum tablosunda yer alır.

a) Türev olmayan finansal varlıklar

Türev olmayan finansal varlıklar, “Nakit ve Nakit Benzleri”, “Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar” ve “Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar” olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirmektedir. Söz konusu finansal varlıklar, KGK tarafından 19 Aralık 2017 tarihli ve 29953 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümüne ilişkin “TFRS 9 Finansal Araçlar” standardının üçüncü bölümünde yer alan “Finansal Tablolara Alma ve Finansal Tablo Dışı Bırakma” hükümlerine göre kayıtlara alınmakta veya çıkarılmaktadır. Finansal varlıklar ilk kez finansal tablolara alınması esnasında gerçeğe uygun değerinden ölçülmektedir. “Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar” dışındaki finansal varlıkların ilk ölçümünde işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilmekte veya gerçeğe uygun değerden düşülmektedir. Yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan finansal varlıkların alımı veya satışı sonucunda ilgili varlıklar, işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Grup, finansal bir varlığı sadece finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğundaki konsolide finansal durum tablosuna almaktadır. Finansal bir varlığın ilk kez finansal tablolara alınması sırasında, Grup yönetimi tarafından belirlenen iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri dikkate alınmaktadır.

b) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar, sözleşmeye bağlı nakit akışlarını tahsil etmek için elde tutmayı amaçlayan iş modeli ile sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve satılmasını amaçlayan iş modeli dışında kalan diğer model ile yönetilen, piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kar sağlamak amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan finansal varlıklar ile finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açmayan finansal varlıklardır. Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar, ilk kayda alınmalarında ve kayda alınmalarını takiben sonraki dönemlerde de gerçeğe uygun değerleri ile değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yapılan değerleme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kâr/zarar hesaplarına dahil edilmektedir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir.

c) İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar:

Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda finansal varlık itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

c) İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar (Devamı):

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak "İtfa edilmiş maliyeti" ile ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ile ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarında nakit ve nakit benzerleri ve ticari alacaklar kalemi altında sınıflandırdığı faktoring alacakları, sigorta aracılık faaliyetlerinden alacaklarını ve faaliyet kiralaması işlerinden alacaklarını İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar olarak sınıflandırmıştır.

Ticari alacaklar

Grup tarafından doğrudan müşteriye hizmet ve mal sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmiş maliyet bedellerinin değer düşüklüğünün düşülmesinden sonra kalan değeri ile gösterilmiştir (Dipnot 5).

Faktoring alacakları

Faktoring alacakları, borçluya finansman sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu faktoring alacakları ilk olarak elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmayı müteakiben etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri ile değerlendirilmektedir.

Grup, finansal tablolarında itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen, önemli bir finansman bileşeni içermeyen, ticari alacaklarının değer düşüklüğü hesaplamalarını TFRS 9'a uygun olarak ölçmektedir.

1 Ocak 2018 tarihinden önce yürürlükte olan TMS 39, "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" Standardı'nda yer alan "gerçekleşen kredi zararları modeli" yerine TFRS 9, "Finansal Araçlar" Standardı'nda "beklenen kredi zararları modeli" tanımlanmıştır. Beklenen kredi zararları, finansal araçların, beklenen ömürleri boyunca oluşması muhtemel kredi zararlarının, geçmiş istatistiklere göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte, Grup'un geleceğe yönelik tahminleri de dikkate alınmaktadır (Dipnot 5).

d) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla Grup TFRS 9'un ilgili hükümleri uyarınca faktoring alacakları dışındaki itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkları için beklenen kredi zarar karşılığı yöntemi ile değer düşüş karşılıklarını değerlendirmiştir. Değer düşüş karşılığı yöntemi ilgili finansal varlıkların kredi risklerinde ilk muhasebeleştirilmesinden sonra önemli bir değişiklik olup olmamasına dayanmaktadır.

Beklenen kredi zararını ölçmeye ilişkin muhasebe koşullarını uygulamak için bir grup karar alınması gereklidir. Bunlar:

- Kredi riskindeki önemli artışa ilişkin kriterlerin belirlenmesi
- Beklenen kredi zararının ölçülmesi için uygun model ve varsayımların seçilmesi
- İlişkili beklenen kredi zararı ve her tip ürün/piyasaya yönelik ileriye dönük senaryoların sayısı ve olasılığı belirleme
- Beklenen kredi zararını ölçme amaçlarına ilişkin benzer finansal varlık gruplarının belirlenmesi

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

d) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

Finansal varlıklar tablolara ilk alındıkları andan itibaren gözlemlenen kredi risklerindeki kademeli artışa bağlı olarak üç kategoriye ayrılmaktadır:

Seviye 1:

Finansal tablolara ilk alındıkları anda veya finansal tablolara ilk alındıkları andan sonra kredi riskinde önemli bir artış olmayan finansal varlıklardır. Kredi riski değer düşüklüğü karşılığı 12 aylık beklenen kredi zararları tutarında muhasebeleştirilecektir.

Seviye 2:

Finansal tablolara ilk alındığı andan sonra kredi riskinde önemli bir artış olması durumunda, ilgili finansal varlık bu aşamaya aktarılacaktır. Kredi riski değer düşüklüğü karşılığı ilgili finansal varlığın ömür boyu beklenen kredi zararına göre belirlenecektir.

Seviye 3:

Raporlama tarihi itibarıyla değer düşüklüğüne uğradıklarına dair tarafsız kanıtı bulunan finansal varlıkları içermektedir. Bu varlıklar için ömür boyu beklenen kredi zararı kaydedilir ve faiz geliri net defter değeri üzerinden hesaplanır.

e) Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Diğer finansal yükümlülükler ilk defa maliyet değerleri üzerinden işlem maliyetleri ile netleştirilmiş tutarları ile kayda alınmakta olup sonraki dönemlerde itfa edilmiş maliyet bedelinden ölçülür.

f) Türev finansal araçlar

Grup'un faktoring faaliyetleri, temel olarak işletmeyi kurlar ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklere maruz bırakır. Grup'un gelecekte gerçekleşecek döviz ve kredi işlemlerine bağlı kur dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerini yönetmek amacıyla türev finansal araçları kullanabilmektedir.

Türev finansal araçlar, sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değer ile hesaplanır ve sonraki raporlama dönemlerinde gerçeğe uygun değerleri ile yeniden hesaplanırlar. Türev finansal araçları riskten korunma olarak belirlenir ve buna bağlı olarak bu türev işlemlerinin rayiç değerlerindeki değişim cari dönemin gelir gideri ile ilişkilendirilir.

Swap alım işlem sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri iskonto edilmiş nakit akım yöntemi ile belirlenmektedir (Dipnot 9).

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

g) Finansal araçların bilanço dışı bırakılması

Finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresinin dolması veya ilgili finansal varlık ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmesi durumunda söz konusu varlık bilanço dışı bırakılır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün elde bulundurulduğu durumlarda, varlıkta kalan pay ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödenmesi gereken yükümlülükler muhasebeleştirilmeye devam edilir. Devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların elde tutulması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıkların ilk kayıtları elde etme tutarları ve varlığın kullanılabilir hale getirilebilmesi için gerekli diğer doğrudan giderlerin ilavesi suretiyle bulunmuş maliyet bedeli üzerinden yapılmıştır. Maddi duran varlıklar, kayda alınmalarını izleyen dönemde maliyet bedelinden birikmiş amortismanların ve varsa birikmiş değer azalışlarının düşülmesinden sonra kalan tutarları üzerinden değerlendirilmiştir. Amortisman, maddi varlıkların ekonomik ömürlerini yansıtan oranlarda doğrusal amortisman metoduna göre hesaplanmaktadır (Dipnot 7).

**Tahmini ekonomik
ömür (Yıl)**

Motorlu taşıtlar	5
Mobilya ve demirbaşlar	3-5
Özel maliyetler	3-10

Operasyonel kiralamada kullanılan varlıklar

Operasyonel kiralamada kullanılan varlıklar, operasyonel kiralama sözleşmeleri kapsamında kiralanen araçları içermektedir.

Operasyonel kiralamaya konu araçların maliyeti, satın alma bedelleri ve operasyonel kiralamalarda kullanılmak üzere, kullanım amacına yönelik çalışma koşullarına getirilmesinde artan ve doğrudan atfedilebilen maliyetlerini içerir. Motorlu taşıtlardan oluşan operasyonel kiralamada kullanılan varlıklar, maliyet bedelinden arındırılmış doğrusal amortisman ve değer düşüklüğü düşülerek gösterilir. Amortisman, kiralama dönemi sonunda beklenen piyasa değeri olarak belirlenen varlıkların kalıntı değerinin düşülmesinden sonra, varlıkların tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlar üzerinden hesaplanır.

Kalıntı değer, işletmenin, elden çıkarma maliyeti düşüldükten sonra faydalı ömrünün sonunda bir varlıktan elde etmeyi beklediği net tutarı temsil eder. Kalıntı değerler başlangıçta değerlendirme ve tahminlere göre kaydedilir. Kalıntı değerlerin gerçekleşmesi, Grup'un gelecekteki hakim piyasa koşullarında araç pazarlayabilme kabiliyetine bağlıdır.

Yönetim, kaydedilen tutarların uygun olduğunu belirlemek için kalıntı değerleri periyodik olarak gözden geçirir ve beklentiler önceki tahminlerden farklıysa, değişiklik muhasebe tahminlerindeki değişiklik olarak kayda alınır.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Operasyonel kiralamada kullanılan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar veya kayıplar ve operasyonel kiralamada kullanılan varlıkların onarımı ve bakımı için yapılan harcamalar kar veya zarara yansıtılır.

Grup'un sonraki dönemlerde faturalandırılacak iptal edilemeyen operasyonel kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan kısa ve uzun vadeli döviz cinsinden alacakları bu finansal tablolara dahil edilmemiştir. Ayrıca, operasyonel kiralamada kullanılan ve Grup'un konsolide finansal tablolarında duran varlık olarak sınıflandırılan varlıklar, ilgili operasyonel kiralama sözleşmelerinin sona ermesinin ardından ikinci el otomobil pazarında satılmaktadır (Dipnot 7).

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar temel olarak yazılımlardan oluşmaktadır. Bunlar, iktisap maliyeti üzerinden kaydedilir ve iktisap edildikleri tarihten faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur (Dipnot 8).

**Tahmini ekonomik
ömür (Yıl)**

Haklar

3-10

Riskten korunma muhasebesi

Grup, riskten korunma işlemi başlangıcında riskten korunma aracı ve riskten korunma kalem arasındaki ilişkinin yanı sıra risk yönetim hedefleri ve çeşitli riskten korunma işlemleri gerçekleştirmeye ilişkin stratejisini doküman eder. Grup, hem riskten korunma işlemi başlangıcında hem de düzenli aralıklarla riskten korunma işlemlerinde kullanılan riskten korunma araçlarının riskten korunma kalemlerin değerlerindeki değişiklikleri dengeleme açısından yüksek düzeyde etkili olup olmadıklarına ilişkin değerlendirmesini de belgeler.

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma

Grup, operasyonel kiralama hizmeti sağlama taahhütlerine ilişkin oluşan yabancı para cinsinden operasyonel kiralama alacaklarından (riskten korunma kalem) kaynaklanan kur riskini yabancı para cinsinden kredileriyle (riskten korunma aracı) koruma altına almaktadır. Riskten korunma kalemindeki kur riski kaynaklı gerçeğe uygun değer değişiklikleri bilançoda aktif ya da pasif olarak "Kesin taahhüt - riskten korunma" hesabında, kar veya zarar tablosunda ise yatırım faaliyetlerinden gelir ve finansman giderleri bölümünde belirtilen ilgili kar ya da zararları ile birlikte muhasebeleştirilirler.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Gelir vergisi

Kurumlar vergisi Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hesaplanmakta olup, bu vergi dışındaki vergi giderleri faaliyet giderleri içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi durumunda mahsup edilir.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Ertelenmiş vergi

Grup, bir varlığın veya yükümlülüğün defter değeri ile vergi mevzuatı uyarınca belirlenen vergiye esas değeri arasında ortaya çıkan vergilendirilebilir geçici farklar için “Gelir Vergilerine İlişkin Uluslararası Muhasebe Standardı” (“TMS 12”) ve ilgili diğer TFRS hükümlerine uygun olarak ertelenmiş vergi hesaplamakta ve muhasebeleştirmektedir.

7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. 5520 sayılı Kanun 32. Maddesine eklenen geçici madde ile, kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için, kurumlar vergisi oranı %22 olarak belirlenmiştir.

Grup bu kapsamda ertelenmiş vergi hesaplanmasında, ertelenmiş vergi varlıklarının gerçekleştiği veya ertelenmiş vergi yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemleri dikkate alarak %20 ya da %22 vergi oranını kullanmaktadır.

Ertelenen vergi varlığı veya yükümlülüğü, söz konusu geçici farkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapacakları tahmin edilen artış ve azalış oranlarında finansal tablolara yansıtılır. Ertelenen vergi varlığı, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla finansal tablolara alınır .

Cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda, ertelenen vergi varlıkları ve ertelenen vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

(i) Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup çalışanlarının emekliliğinden doğan ve Türk İş Kanunu’na göre hesaplanan muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerine indirgenmiş tutarına göre ayrılmaktadır. Çalışanlar tarafından hak edildikçe tahakkuk esasına göre hesaplanır ve finansal tablolarda muhasebeleştirilir. Yükümlülük tutarı devlet tarafından duyurulan kıdem tazminatı tavanı baz alınarak hesaplanmaktadır.

TMS 19, “Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı”, şirketlerin istatistiksel değerlendirme yöntemleri kullanarak olası yükümlülüklerinin bugünkü değerinin hesaplanmasını öngörmektedir. Dolayısıyla Grup’un muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri varsayımlar kullanılarak hesaplanmıştır.

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup’un kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla geçerli olan 6,730.15 tam TL (1 Ocak 2019: 6,017.60 tam TL) üzerinden hesaplanmaktadır (Dipnot 13).

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

(ii) Kullanılmamış izin karşılığı

Türkiye’de geçerli İş Kanunu’na göre Grup, iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür.

(iii) İkramiye ödemeleri

Grup, Grup’un karlılık, bütçe gerçekleştirme ve performans kriterlerini dikkate alan bir yönteme dayanarak ikramiyeyi yükümlülük ve gider olarak kaydetmektedir. Grup, sözleşmeye bağlı bir zorunluluk ya da zımni bir yükümlülük yaratan durumlarda da karşılık ayırmaktadır.

Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

TMS 37 “Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı”nda belirtildiği üzere herhangi bir karşılık tutarının finansal tablolara alınabilmesi için; Grup’un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya taahhüde bağlı yükümlülüğün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir. Söz konusu kriterler oluşmamışsa Grup söz konusu hususları ilgili finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlarında açıklamaktadır. Paranın zaman değerinin etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı; yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen nakit çıkışlarının bugünkü değeri olarak belirlenir. Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır. Koşullu varlıklar gerçekleşmedikçe muhasebeleştirilmemekte ve sadece dipnotlarda açıklanmaktadır (Dipnot 13).

Ticari borçlar

Ticari borçlar ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve daha sonra etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet üzerinden muhasebeleştirilir (Dipnot 5).

Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlıklar dışındaki her varlık, raporlama tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybına dair göstergelerin varlığı açısından incelenir. Bir varlığın kayıtlı değeri, tahmini geri kazanılabilir değerinden büyük ise değer düşüklüğü karşılığı ayrılır. Geri kazanılabilir değeri, varlığın satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanı olarak kabul edilir. Kullanım değeri, varlığın sürekli kullanımı sonucu gelecekte elde edilecek tahmini nakit girişlerinin ve kullanım ömrü sonundaki satış değerinin toplamının bugünkü değeridir.

Grup yönetimi, TMS 36, “Varlıklarda Değer Düşüklüğü” uyarınca her bir raporlama dönemi sonu itibarıyla, bir varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirir. Böyle bir belirtinin mevcut olması durumunda; söz konusu işletme, ilgili varlığın geri kazanılabilir tutarını tahmin eder ve aşan kısımları değer düşüklüğü zararı olarak kaydeder. Müteakip dönemlerde değer düşüklüğünün mevcut olmayacağı veya azalmış olabileceği yönünde bir belirti bulunması durumunda ayrılan değer düşüklüğü belirli durumlarda zararı iptal edilir.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Grup, her bilanço dönemi itibarıyla varlıklarının değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirirken, en azından aşağıdaki belirtileri dikkate alır:

- Dönem içinde varlığın gerçeğe uygun değerinin, zamanın ilerlemesinden veya normal kullanımdan kaynaklanması beklenenden çok daha fazla azalmış olduğuna dair gözlemlenebilir göstergeler vardır.
- İşletmenin faaliyette bulunduğu teknolojik, ekonomik veya hukuki çevre ile pazarda veya varlığın tahsis edildiği piyasada işletme üzerinde olumsuz etkisi olan önemli değişiklikler dönem içerisinde gerçekleşmiş veya bu değişikliklerin yakın gelecekte gerçekleşmesi beklenmektedir.
- Dönem içerisinde, faiz oranları veya diğer yatırım kârlılığı ile ilgili piyasa oranları artmış olup; söz konusu artışların, varlığın kullanım değerinin hesaplanmasında kullanılan iskonto oranını önemli ölçüde etkilemesi ve varlığın geri kazanılabilir tutarını büyük ölçüde azaltması muhtemeldir.
- İşletmenin net varlıklarının defter değeri piyasa değerlerinden daha yüksektir.

Grup, şerefiyeden başka bir varlık için önceki dönemlerde ayrılmış geri kazanılabilirlik etkisine ilişkin değer düşüklüğünün bundan böyle mevcut olmayacağı veya azalmış olabileceği yönünde bir belirti olup olmadığını her raporlama dönemi sonunda değerlendirir. Değer düşüklüğünün mevcut olmayacağı veya azalmış olabileceği yönünde bir belirti bulunması durumunda geri kazanılabilir tutar tahmini ilgili şartların sağlaması durumunda değer düşüklüğü zararını iptal eder. İlgili varlık, diğer bir Standartta göre yeniden değerlendirilmiş bir tutardan izlenmediği sürece, değer düşüklüğü zararının iptali kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Gelir ve giderin tanınması

(i) Komisyon geliri ve giderleri

Komisyon alacakları, ilgili politikaların yürürlüğe girme veya yenileme tarihlerinde gelir olarak kaydedilir. Alınan komisyonlar da buna göre giderleştirilir.

(ii) Kiralama ve araç satış gelirleri

Operasyonel kiralama işlemlerinden elde edilen gelirler, kiralama süresi boyunca doğrusal yöntemle göre gelir kaydedilir.

Müşteriyle yapılan kira sözleşmesinin sona ermesi veya feshi durumunda ikinci el araçların satışından elde edilen gelirler, araç satışlarında, net defter değerinin satış tutarından düşülmesinden sonra net tutar gelir kaydedilir.

(iii) Faiz gelirleri

Faiz gelir ve giderleri, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

(iv) Kambiyo işlemlerinden kâr/zararlar

Kambiyo işlemlerinden kâr/zararlar yabancı para işlemler sonucu dövizle endeksli parasal aktif ve pasiflerin çevrimi ile oluşan kur farkı kar/zararlarından oluşmakta ve tahakkuk esasına göre kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

(v) Finansman giderleri

Finansman giderleri, kullanılan kredilere verilen faizler, ihraç edilen menkul kıymetlere verilen faizler ve verilen ücret ve komisyonları içermekte olup tahakkuk esasına göre kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

(vi) Diğer gelir ve giderler

Diğer gelir ve giderler tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilirler.

Yabancı para çevrimi

Yabancı para cinsinden olan işlemler, işlemin yapıldığı tarihte geçerli olan kurdan; yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve borçlar ise, dönem sonu Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurundan Türk lirasına çevrilmiştir. Yabancı para cinsinden olan kalemlerin çevrimi sonucunda ortaya çıkan gelir ve giderler, ilgili yılın kar veya zarar tablosuna dahil edilmiştir.

Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilirler.

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde, birikmiş karlar hesabından indirilerek kaydedilir. Kazanılan temettüler ise beyan edildiği tarihte tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kâra ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, raporlama tarihi ile finansal tabloların yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, raporlama tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir (Dipnot 21).

Nakit akış tablosu

Grup, net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akımlarının tutar ve zamanlamasını değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında finansal tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere nakit akış tablolarını düzenlemektedir.

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup’un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği yatırım faaliyetlerinden nakit akımlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Grup bir sonraki döneme ilişkin olarak, raporda açıklanan varlık ve yükümlülükleri etkileyecek tahmin ve varsayımları yapmaktadır. Tahmin ve kararlar devamlı olarak değerlendirilmektedir. İçinde bulunulan şartlar altında gerçekleşmesi beklenen olaylar da dahil olmak üzere söz konusu tahmin ve kararlar, Grup Yönetim'inin deneyimine ve diğer etkenlere dayanmaktadır. Grup yönetimi, aynı zamanda tahminlerden ayrı olarak, muhasebe ilkelerinin uygulanması süreciyle ilgili bazı kararlar da almaktadır. Gelecek finansal döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde düzeltmelere neden olma riski olan tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Factoring alacakları üzerindeki değer düşüklükleri

Factoring alacaklarından gelecekte oluşacak nakit akımlarının zamanlaması ve tutarını tahmin edebilmek için kullanılan varsayımlar ve yöntemler factoring alacakları üzerindeki değer düşüklüğü tahminleri ile gerçekleşen kayıplar arasındaki farkı gidermek için sık sık gözden geçirilmektedir.

Kalıntı değer

Kiralama dönemi sonunda tahmin edilen taşıt değeri kalıntı değeridir. Kiralama dönemi sonundaki kalıntı değer piyasa değerinden farklı olabilir ve bu piyasa riski olarak kabul edilir. Kalıntı değer dışsal faktörlerden etkilenmektedir. Kullanılmış araç satışı kanalı ve şekli, tüketici tercihleri, yabancı para birimi üzerinden işlem gören araçlar için kur değişimlerinin etkisi ve genel ekonomik koşullar piyasa fiyatlarında etkili olmaktadır ve bir noktaya kadar yönetilmektedir. Grup kalıntı değer tespitinde, piyasada oluşan fiyatları veritabanlarını ve kendi taşıt satışlarında gerçekleşmiş değerleri kullanmaktadır. Kalıntı değer riskini yönetmek için gerçekleşen satış karlılıklarını takip ve analiz ederek kalıntı değer tahminini değerlendirilmektedir

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma

Grup, operasyonel kiralama hizmeti sağlama taahhütlerine ilişkin oluşan yabancı para cinsinden operasyonel kiralama alacaklarından (riskten korunan kalem) kaynaklanan kur riskini yabancı para cinsinden kredileriyle (riskten korunma aracı) koruma altına almaktadır. Riskten korunan kalemdaki kur riski kaynaklı gerçeğe uygun değer değişiklikleri bilançoda aktif ya da pasif olarak "Kesin taahhüt - riskten korunma" hesabında, gelir tablosunda ise finansal gelir ve giderler bölümünde belirtilen ilgili kar ya da zararları ile birlikte muhasebeleştirilirler. Riskten korunan kalemdaki gerçeğe uygun değer değişiklikleri ayrıca gelir tablosunda finansal gelir ya da gider olarak kaydedilir.

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Likidite riski

Likidite riski, Grup'un net finansman ihtiyaçlarını karşılayamaması ihtimalidir. Likidite riski sektördeki sorunlar ya da bazı fon kaynaklarının kısa süre içerisinde tükenmesine yol açan kredi notundaki düşüşlerden kaynaklanır. Grup'un aktif ve pasif yönetimindeki en önemli amacı, Grup'un alacaklılarına olan taahhütlerini yerine getirebilmek için gerekli likiditeyi sağlamak ve Grup'un kendi likidite ihtiyaçlarını karşılayabilmektir.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(a) Likidite riski (Devamı)

Aşağıdaki tablolar, Grup'un türev finansal borçlarını ve türev olmayan finansal borçlarını, bilanço tarihinde, sözleşmelerde yer alan vade tarihlerine kalan dönemi baz alarak ilgili vade gruplamasına göre analiz etmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla türev ve türev olmayan finansal borçlarının likidite riskine ilişkin detayları aşağıdaki gibidir:

Türev olmayan finansal borçlar:

31 Aralık 2019	Kayıtlı değeri	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Toplam
Finansal yükümlülükler	1,128,198	104,726	223,821	330,146	619,875	-	1,278,568
Toplam yükümlülükler	1,128,198	104,726	223,821	330,146	619,875	-	1,278,568

31 Aralık 2018	Kayıtlı değeri	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Toplam
Finansal yükümlülükler	1,587,208	322,450	524,252	322,604	599,615	26,854	1,795,775
Toplam yükümlülükler	1,587,208	322,450	524,252	322,604	599,615	26,854	1,795,775

Türev finansal araçlar (Bilanço dışı kontrat tutarı):

31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır.

31 Aralık 2018	Kontrat değeri	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Toplam
Türev finansal yükümlülükler	496,925	14,908	482,017	-	-	-	496,925
Toplam yükümlülükler	496,925	14,908	482,017	-	-	-	496,925

(b) Piyasa riski

Grup yabancı para kuru ve faiz oranı risklerini piyasa riskinin en önemli unsurları olarak görmektedir. Bu riskler için limit yapısı Grup'un sermaye yapısı göz önünde bulundurularak belirlenmektedir. Yabancı para kuru ve faiz oranı riskleri portföy ve ürün bazında ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(b) Piyasa riski (Devamı)

Yabancı para kuru riski

Grup, yabancı para cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların TL'ye çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan yabancı para kur riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu yabancı para riski, vadeli döviz işlemleri ve yabancı para alacak/borç yönetimi ile kontrol edilmektedir. Yabancı para cinsinden varlık ve yükümlülükler kur riskine neden olmaktadır. Bu risk döviz cinsinden varlıkların ve yükümlülüklerin netleştirilmesiyle oluşan doğal riskten korunma yöntemleri ile yönetilmektedir. Yönetim, Grup'un kur riskini yakından takip etmektedir. Grup, başlıca AVRO cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Grup için kur riskine maruz kalma analizi aşağıdaki gibidir:

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla sahip olduğu varlık ve yükümlülüklerin yabancı para değerlerinin TL cinsinden karşılıkları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	USD	TL	AVRO	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	5	77,241	451	77,697
Ticari alacaklar	-	342,537	3,000	345,537
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar	-	967,214	-	967,214
Diğer maddi duran varlıklar	-	5,623	-	5,623
Maddi olmayan duran varlıklar	-	19,476	-	19,476
Ertelenmiş vergi varlığı,net	-	7,838	-	7,838
Türev araçlar	-	-	50,125	50,125
Diğer dönen ve duran varlıklar	-	136,530	-	136,530
Toplam Varlıklar	5	1,556,459	53,576	1,610,040
Alınan krediler (-)	-	(514,233)	(613,965)	(1,128,198)
Ticari borçlar (-)	-	(176,666)	-	(176,666)
Cari dönem vergi borcu (-)	-	(2,251)	-	(2,251)
Kısa vadeli karşılıklar (-)	-	(5,479)	-	(5,479)
Diğer yükümlülükler (-)	-	(3,153)	(918)	(4,071)
Uzun vadeli karşılıklar (-)	-	(1,372)	-	(1,372)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	(123)	-	(123)
Toplam Yükümlülükler (-)	-	(703,277)	(614,883)	(1,318,160)
Net bilanço pozisyonu	5		(561,307)	(561,302)
İleri tarihli kiralama alacakları (KDV dahil, firma taahhüdü finansal riskten korunma hesabı etkisi hariç)	1,038		196,274	197,312
Bilanço dışı alacaklardan sonra net bilanço pozisyonu	1,043		(365,033)	(363,990)

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(b) Piyasa riski (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihinde yabancı para cinsinden olan varlıklar ve borçlar, 5.9402 TL = 1 ABD Doları ve 6.6506 TL = 1 Avro döviz kurları kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir.

31 Aralık 2018	USD	TL	AVRO	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	4	194,714	25,688	220,406
Ticari alacaklar	118	573,193	366,691	940,002
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar	-	687,468	-	687,468
Diğer maddi duran varlıklar	-	2,173	-	2,173
Maddi olmayan duran varlıklar	-	13,228	-	13,228
Ertelenmiş vergi varlığı,net	-	10,705	-	10,705
Türev araçlar	-	85,286	-	85,286
Diğer dönen ve duran varlıklar	-	113,319	-	113,319
Toplam Varlıklar	122	1,680,086	392,379	2,072,587
Alınan krediler (-)	(15,534)	(733,065)	(838,609)	(1,587,208)
Ticari borçlar (-)	(518)	(215,738)	(3,569)	(219,825)
Cari dönem vergi borcu (-)	-	(7,097)	-	(7,097)
Kısa vadeli karşılıklar (-)	-	(9,994)	-	(9,994)
Diğer yükümlülükler (-)	-	(10,036)	-	(10,036)
Uzun vadeli karşılıklar (-)	-	(751)	-	(751)
Toplam Yükümlülükler (-)	(16,052)	(976,681)	(842,178)	(1,834,911)
Net bilanço pozisyonu	(15,930)		(449,799)	(465,729)
Türev döviz alım /satım sözleşmeleri	-		243,531	243,531
İleri tarihli kiralama alacakları (KDV dahil, firma taahhüdü finansal riskten korunma hesabı etkisi hariç)	2,020		416,081	418,101
Bilanço dışı alacaklardan sonra net bilanço pozisyonu	(13,910)		209,813	195,903

31 Aralık 2018 tarihinde yabancı para cinsinden olan varlıklar ve borçlar, 5.2609 TL = 1 ABD Doları ve 6.0280 TL = 1 Avro döviz kurları kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(b) Piyasa riski (Devamı)

31 Aralık 2019	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde	209	(209)	209	(209)
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde	(73,007)	73,007	(73,007)	73,007
Toplam etki	(72,798)	72,798	(72,798)	72,798

31 Aralık 2018	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde	(2,782)	2,782	(2,782)	2,782
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde	41,963	(41,963)	41,963	(41,963)
Toplam etki	39,181	(39,181)	39,181	(39,181)

Faiz oranı riski

Grup, faiz oranlarındaki değişimlerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz riskine maruz kalmaktadır. Türkiye’de faiz oranlarının dalgalı bir seyir izlemesi sebebiyle faiz haddi riski Grup’un varlık ve yükümlülük yönetiminin önemli bir parçasıdır. Söz konusu faiz oranı riski, faiz oranı duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle portföy bazında yönetilmektedir.

Finansal araçların ağırlıklı ortalama yıllık faiz oranları aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2019 (%)			31 Aralık 2018 (%)		
	ABD Doları	Avro	TL	ABD Doları	Avro	TL
Varlıklar						
Vadeli mevduatlar	-	-	13	-	-	23.00
Factoring alacakları	-	-	12.26	-	5.58	23.92
Yükümlülükler						
Alınan krediler		1.36	16.38	-	2.51	25.58

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(b) Piyasa riski (Devamı)

Aşağıdaki tablolarda Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla finansal varlıkların ve borçların kalan vadelere göre vade analizi gösterilmektedir:

31 Aralık 2019	Vadesiz ve 3 aya kadar	3-12 ay	1 yıl üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	77,697	-	-	-	77,697
Ticari alacaklar	342,227	-	3,310	-	345,537
Türev araçlar	12,275	29,245	8,605	-	50,125
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar	48,432	175,909	742,873	-	967,214
Diğer maddi duran varlıklar	-	-	5,623	-	5,623
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	19,476	-	19,476
Ertelenmiş vergi varlığı,net	-	-	7,838	-	7,838
Diğer varlıklar	26,600	90,400	19,530	-	136,530
Toplam Varlıklar	507,231	295,554	807,255	-	1,610,040
Alınan krediler (-)	(293,480)	(273,581)	(561,137)	-	(1,128,198)
Ticari borçlar (-)	(176,666)	-	-	-	(176,666)
Cari dönem vergi borcu (-)	(2,251)	-	-	-	(2,251)
Kısa vadeli ve uzun vadeli karşılıklar (-)	(5,073)	(406)	(1,372)	-	(6,851)
Diğer yükümlülükler (-)	(4,071)	-	-	-	(4,071)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü,net	-	-	(123)	-	(123)
Toplam yükümlülükler (-)	(481,541)	(273,987)	(562,632)	-	(1,318,160)
Net açık	25,690	21,567	244,623	-	291,880

31 Aralık 2018	Vadesiz ve 3 aya kadar	3-12 ay	1 yıl üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	220,406	-	-	-	220,406
Ticari alacaklar	939,316	686	-	-	940,002
Türev araçlar	47,712	-	37,574	-	85,286
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar	277	14,220	672,971	-	687,468
Diğer maddi duran varlıklar	-	-	2,173	-	2,173
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	13,228	-	13,228
Ertelenmiş vergi varlığı,net	-	-	10,705	-	10,705
Diğer varlıklar	16,824	51,072	45,423	-	113,319
Toplam Varlıklar	1,224,535	65,978	782,074	-	2,072,587
Alınan krediler (-)	(865,928)	(167,572)	(553,708)	-	(1,587,208)
Ticari borçlar (-)	(216,823)	(3,002)	-	-	(219,825)
Cari dönem vergi borcu (-)	-	(7,097)	-	-	(7,097)
Kısa vadeli ve uzun vadeli karşılıklar (-)	-	(9,994)	(751)	-	(10,745)
Diğer yükümlülükler (-)	-	(10,036)	-	-	(10,036)
Toplam yükümlülükler (-)	(1,082,751)	(197,701)	(554,459)	-	(1,834,911)
Net açık	141,784	(131,723)	227,615	-	237,676

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(b) Piyasa riski (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla faiz türlerine göre finansal araçların detayları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Sabit faizli finansal araçlar:	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Vadeli mevduat	67,200	183,059
Faktoring alacakları	312,838	917,651
Alınan krediler (-)	(1,128,198)	(1,587,208)

(c) Kredi riski

Kredi riski, ticari ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Grup'un kredi riski ağırlıklı olarak ticari alacaklar ve nakit ve nakde eşdeğer varlıklardan oluşmaktadır.

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememe riskini de taşımaktadır. Grup'un kredi riski, faaliyetlerinin tamamını gerçekleştirdiği Türkiye'dedir. Bu risk müşterilerin kredi risk derecelendirmelerinin değerlendirilmesi ve her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riskin kısıtlanması ile yönetilmektedir. Grup, çeşitli kredi değerlendirme, verme ve takip prosedürleri uygulamakta ve söz konusu prosedürler üst yönetim tarafından kontrol edilip onaylandıktan sonra uygulanmaya başlamaktadır. Kredi riski genel olarak çok sayıda müşteriye dağılmıştır.

Kredi riski müşteriler ve potansiyel müşterilerin anapara ve faiz geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilme potansiyellerinin düzenli olarak analiz edilmesi ve gerekli görüldüğünde kredilendirme limitlerinin değiştirilmesi ile yönetilmektedir. Bunun yanı sıra kredi riski, mevduat rehni ve teminat mektubu alınması suretiyle de kontrol edilmektedir.

Güçlü, yüksek kalitede, üretken ve sürdürülebilir şekilde büyüyen bir kredi portföyü sağlamak Grup'un kredi politikaları arasında bulunmaktadır.

Grup'un finansal varlıkların detayları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Finansal kuruluşlar	Diğer endüstriler	Bireysel	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	77,697	-	-	77,697
Türev araçlar	-	50,125	-	50,125
Ticari alacaklar	-	329,302	16,235	345,537
Toplam	77,697	379,427	16,235	473,359

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(c) Kredi riski (Devamı)

31 Aralık 2018	Finansal kuruluşlar	Diğer endüstriler	Bireysel	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	220,406	-	-	220,406
Türev araçlar	12,901	72,385	-	85,286
Ticari alacaklar	-	927,589	12,413	940,002
Toplam	233,307	999,974	12,413	1,245,694

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kredi riskine maruz kaldığı finansal varlıklarının coğrafi dağılımı aşağıda sunulmuştur:

31 Aralık 2019	Aktif toplamı	(%)	Pasif toplamı	(%)
Türkiye	1,610,040	100	770,879	58
Avrupa	-	-	547,281	42
	1,610,040	100	1,318,160	100

31 Aralık 2018	Aktif toplamı	(%)	Pasif toplamı	(%)
Türkiye	2,072,587	100	736,921	40
Avrupa	-	-	1,097,990	60
	2,072,587	100	1,834,911	100

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(c) Kredi riski (Devamı)

Maruz kalınan azami kredi riski tablosu

	31 Aralık 2019				31 Aralık 2018			
	Ticari alacaklar (2)	Diğer alacaklar	Türev araçlar	Bankalar	Ticari alacaklar (2)	Diğer alacaklar	Türev araçlar	Bankalar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (1)	345,537	1,011	-	77,697	940,002	2,451	12,901	220,406
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	199,676	1,011	-	77,697	724,110	2,451	12,901	220,406
- Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış (brüt defter değeri)	201,746	1,011	-	77,697	730,296	2,451	12,901	220,406
-Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(2,070)	-	-	-	(6,186)	-	-	-
-Net değerın teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-	-
- Koşulları yeniden görüşülmüş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	19,576	-	-	-	214,318	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	20,225	-	-	-	215,390	-	-	-
- Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(649)	-	-	-	(1,072)	-	-	-
- Net değerın teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	126,285	-	-	-	1,574	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	166,272	-	-	-	1,608	-	-	-
- Değer düşüklüğü kredi karşılığı (-)	(39,987)	-	-	-	(34)	-	-	-
- Net değerın teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-	-

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in ilişkili taraflarından olan ticari alacakları 45,232 TL (31 Aralık 2018: 281,915 TL) olup, ilgili alacakların vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamıştır.

**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

**3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ
(Devamı)**

(d) Sermaye yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

VDF Faktoring'in 24 Nisan 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan “Faktoring, Kiralama ve Tüketici Finansman Şirketlerinin Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelik” in 12. maddesine göre faktoring şirketlerinin özkaynaknağının, toplam aktiflerine oranının asgari yüzde üç olarak tutturulması ve idame ettirilmesi zorunludur. 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla yapılan hesaplamada VDF Faktoring'in özkaynakları aktif toplamının yüzde üçünü geçmektedir ve asgari oranı karşılamaktadır.

(e) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, zorunlu satış veya tasfiye dışında tarafların rızası dahilindeki bir işlemde, bir finansal aracın alım satımının yapılabileceği tutardır. Mevcut olması durumunda kote edilmiş piyasa fiyatı gerçeğe uygun değeri en iyi biçimde yansıtır.

Grup, finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerlerini, halihazırda mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Ancak piyasa bilgilerini değerlendirip gerçek değerleri tahmin edebilmek yorum ve muhakeme gerektirmektedir. Sonuç olarak bu konsolide finansal tablolarda sunulan tahminler, her zaman, Grup'un cari bir piyasa işleminde elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin vadelerinin kısa olmalarından dolayı iskonto etkisinin önemsiz olduğu varsayılmış ve gerçeğe uygun değerlerinin skayitli değerlerine yakın olduğu öngörülmüştür.

Finansal tablolarda gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılan finansal varlıkların ve yükümlülüklerin TFRS 7 uyarınca gerçeğe uygun değer belirlenmesinde kullanılan verilerin gözlemlenebilirliğine dayanan ve aşağıda açıklanan seviyeler bazında sınıflandırılması:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, özdeş varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmektedir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka doğrudan ya da dolaylı olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmektedir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmektedir.

Grup, Türev finansal varlıklarını finansal durum tablosunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden taşımaktadır.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

(e) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (Devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev finansal araçların gerçeğe uygun değer seviyeleri:

31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır.

	31 Aralık 2018		
	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	12,901	-
Toplam varlıklar	-	12,901	-

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Nakit	-	1
Bankalar	77,366	219,578
- Vadeli mevduat	67,200	183,059
- Vadesiz mevduat	10,166	36,519
Diğer nakit ve nakit benzerleri	331	827
Toplam	77,697	220,406

Vadeli mevduat TL cinsinden olup, üç aydan kısa vadelidir. Türk Lirası cinsinden banka mevduatının faiz oranları 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yıllık ortalama %13'tür (31 Aralık 2018: %23).

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin ait nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler, döneme isabet eden faiz tahakkukları düşülerek gösterilmektedir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Toplam nakit ve nakit benzerleri	77,697	220,406
Faiz reeskontu (-)	(297)	(751)
	77,400	219,655

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Ticari Alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Factoring alacakları	355,361	924,500
- İlişkili taraflardan factoring alacakları	33,546	279,833
- İlişkili olmayan taraflardan factoring alacakları	321,815	644,667
Police alacakları	16,464	9,623
- İlişkili taraflardan police alacakları	10,222	20
- İlişkili olmayan taraflardan police alacakları	6,242	9,603
Kiralama alacakları	11,363	12,231
- İlişkili taraflardan kiralama alacakları	1,385	2,062
- İlişkili olmayan taraflardan factoring alacakları	9,978	10,169
Diğer ticari alacaklar	5,393	940
- İlişkili taraflardan diğer ticari alacaklar	79	-
- İlişkili olmayan taraflardan diğer ticari alacaklar	5,314	940
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(42,706)	(7,002)
Ertelenmiş finansman giderleri (-)	(338)	(290)
	345,537	940,002

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla factoring alacakları aşağıdaki şekilde analiz edilebilir:

Factoring alacakları

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Brüt factoring alacakları	189,089	922,892
Değer düşüklüğüne uğramış factoring alacakları (Seviye 3)	166,272	1,608
Eksi beklenen kredi zarar karşılığı- Seviye 3 (-)	(39,987)	(34)
Eksi beklenen kredi zarar karşılığı - seviye 1 ve seviye 2 (-)	(2,536)	(6,815)
	312,838	917,651

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla sırasıyla toplam 355,361 TL ve 924,500 TL brüt tutarındaki factoring alacaklarının tamamı sabit faizlidir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla factoring alacaklarının vadelenendirme detayları Dipnot 3'te sunulmuştur.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kiralama alacakların ortalama vadesi 13 gündür (31 Aralık 2018: 16 gün).

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla faktoring alacaklarının TFRS 9 ölçüm esasları açısından seviye sınıflandırılmasının detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Seviye 1	168,864	707,502
Seviye 2	20,225	215,390
Seviye 3	166,272	1,608
Brüt faktoring alacakları	355,361	924,500
Beklenen kredi zararı karşılığı - Seviye 1 (-)	(1,887)	(5,743)
Beklenen kredi zararı karşılığı - Seviye 2 (-)	(649)	(1,072)
Beklenen kredi zararı karşılığı - Seviye 3 (-)	(39,987)	(34)
Toplam beklenen kredi zararı karşılığı (-)	(42,523)	(6,849)
Net faktoring alacakları	312,838	917,651

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihi itibarıyla Seviye 2 olarak sınıflandırılan faktoring alacaklarının yaşlandırılması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
30-60 gün	17,710	91,749
60-90 gün	2,515	123,641
Toplam	20,225	215,390

VDF Faktoring'in faktoring alacakları, kabil-i rücu faktoring işlem niteliğinde olup ağırlıklı olarak motorlu araç alım/satım ve servis hizmeti veren ve Grup'un ilişkili tarafları olan Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş., Doğu Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş., Yüce Auto Motorlu Araçlar A.Ş. ve MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş. ve bu şirketlerin ilgili bayilerinden olan alacaklardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, 10,250 TL (31 Aralık 2018: 135,427 TL) tutarında kabil-i rücu ve 685,961 TL (31 Aralık 2018: 321,379 TL) tutarında gayri kabil-i rücu işlem nazım hesaplarda takip edilmektedir.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren dönemler içerisinde faktoring alacakları için ayrılan değer düşüklüğü karşılıkların dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019
Dönem başı - 1 Ocak	6,849
Dönem içinde ayrılan karşılık	35,674
Dönem sonu - 31 Aralık	42,523

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem içerisinde takipteki faktoring alacakları için ayrılan karşılıkların dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018
Dönem başı - 1 Ocak	19,649
TFRS 9 beklenen kredi zararı modeline ilk geçiş etkisine ilişkin değer düşüklüğü iptali (-)	(12,828)
Dönem içinde ayrılan karşılık	28
Dönem sonu - 31 Aralık	6,849

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un faktoring alacakları için müşterilerden almış olduğu teminatları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Stok rehin teminatı	1,492,018	1,359,135
Alacak temlikleri	1,402,491	1,394,370
Teminat mektupları	727,698	870,080
Alınan kefaletler	421,291	417,420
İpotekler	76,500	-
E-rehin	56,545	88,846
Diğer teminatlar	784,315	699,950
	4,960,858	4,829,801

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

Şirket'in 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş kira alacağı 3.310 TL'dir (31 Aralık 2018: 4.758 TL).

Kiralama alacakları için alınan teminat mektuplarının detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Teminat mektupları	2,007	1,863
	2,007	1,863

VDF Filo'nun ana faaliyet konusu, otomobillerin operasyonel kiralanmasıdır. Bu filo kiralama işiyle ilgili olarak iptal edilemeyen işletme kiralamaları (KDV dahil) kapsamında gelecek olan gelecekteki kira ödemeleri aşağıdaki gibidir:

2019	AVRO	USD	TL	Toplam (TL)
1 yıl içerisinde	152,334	908	170,208	323,450
1-2 yıl	42,958	130	129,149	172,237
2-3 yıl	982	-	53,944	54,926
	196,274	1,038	353,301	550,613
2018	AVRO	USD	TL	Toplam (TL)
1 yıl içerisinde	211,391	966	18,577	230,934
1-2 yıl	203,675	1,054	28,835	233,564
2-3 yıl	1,015	-	-	1,015
	416,081	2,020	47,412	465,513

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ticari borçların detayları aşağıdaki gibidir:

Ticari borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İlişkili taraflara ticari borçlar	100,344	3,440
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	39,871	89,106
İlişkili olmayan taraflara faktoring borçları	32,140	120,230
İlişkili taraflara faktoring borçları	4,311	7,049
	176,666	219,825

6. DİĞER DÖNEN VE DURAN VARLIKLAR

Dönen varlıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli Katma Değer Vergisi alacağı	90,400	52,534
Peşin ödenmiş giderler	21,753	12,911
Diğer	3,836	-
	115,989	65,445

Duran varlıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli Katma Değer Vergisi alacağı	19,530	45,423
	19,530	45,423

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Faaliyet kiralamasına konu varlıklar

Maliyetler	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Açılış	703,770	368,112
İlaveler	342,244	364,288
Çıkışlar (-)	(52,504)	(28,164)
Transferler (-)	352	(466)
Toplam maliyet	993,862	703,770
Birikmiş amortisman		
Açılış (-)	(16,302)	(5,560)
İlaveler (-) (*)	(12,314)	(12,819)
Çıkışlar	2,108	2,077
Transfer	(140)	-
Toplam birikmiş amortisman (-)	(26,648)	(16,302)
Operasyonel kiralamada kullanılan varlıkların net defter değeri	967,214	687,468

(*) Operasyonel kiralamada kullanılan varlıkların dönem amortisman gideri satış maliyetine yansıtılmıştır. (Dipnot 15).

31 Aralık 2019

	Mobilya ve demirbaşlar	Motorlu araçlar	Özel maliyetler	Toplam
Maliyet	2,709	4,124	600	7,433
Birikmiş amortisman (-)	(1,971)	(978)	(574)	(3,523)
Net defter değeri	738	3,146	26	3,910
Açılış net defter değeri	979	1,109	85	2,173
İlaveler	525	3,137	-	3,662
Çıkışlar (-)	(91)	(686)	-	(777)
Amortisman giderleri (-) (Dipnot 16)	(675)	(203)	(59)	(937)
Transfer	-	(211)	-	(211)
Kapanış net defter değeri	738	3,146	26	3,910

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)**31 Aralık 2018**

	Mobilya ve demirbaşlar	Motorlu araçlar	Özel maliyetler	Toplam
Maliyet	2,732	2,230	1,122	6,084
Birikmiş amortisman (-)	(1,753)	(1,121)	(1,037)	(3,911)
Net defter değeri	979	1,109	85	2,173
Açılış net defter değeri	1,066	921	221	2,208
İlaveler	155	63	6	224
Çıkışlar (-)	(3)	(51)	-	(54)
Amortisman giderleri (-) (Dipnot 16)	(239)	(290)	(142)	(671)
Transfer	-	466	-	466
Kapanış net defter değeri	979	1,109	85	2,173

Kiralama yoluyla elde edinilmiş maddi varlıklar

	1 Ocak 2019	İlaveler	Çıkışlar	Transfer	31 Aralık 2019
Maliyet					
Binalar	2,272	-	-	-	2,272
Toplam maliyet	2,272	-	-	-	2,272
Birikmiş amortisman (*)					
Binalar	-	(559)	-	-	(559)
Toplam birikmiş amortisman	-	(559)	-	-	(559)
Net defter değeri	2,272	-	-	-	1,713

8. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Maliyet	43,625	33,872
Birikmiş amortisman (-)	(24,149)	(20,644)
Net defter değeri	19,476	13,228

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Açılış net defter değeri	13,228	12,433
İlaveler	9,755	8,244
Dönem amortisman gideri (-) (Dipnot 16)	(3,507)	(7,449)
Kapanış net defter değeri	19,476	13,228

9. TÜREV ARAÇLAR

a) Riskten korunma amaçlı türev araçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Riskten korunma amaçlı türev araçlar - kısa vadeli	41,520	34,811
Riskten korunma amaçlı türev araçlar - uzun vadeli	8,605	37,574
	50,125	72,385

Yukarıdaki bakiyeler, gerçeğe uygun değer riskinden korunma ilişkisinin belirlenmesinden sonra, döviz cinsinden kur riskine atfedilebilecek işletme kiralama hizmeti sunmaya karşı döviz cinsinden alacaklarını tahsil etme taahhüdünün gerçeğe uygun değerindeki kümülatif değişikliği temsil etmektedir. Kısa veya uzun vadeli olarak sınıflandırma, ilgili nakit akışlarının oluşma tarihine dayanmaktadır.

Grup'un fonksiyonel para birimi TL'dir. Grup'un kiralama alacaklarının önemli bir kısmının yabancı para birimleri cinsinden olması sebebiyle Grup kur riskine maruz kalmaktadır. Bu nedenle, döviz kurlarındaki dalgalanmaların TL cinsinden ifade edildiği gibi hem net gelirini hem de finansal durumunu etkileyeceği riskine maruz kalmaktadır.

Grup'un firma taahhüdü politikası, tüm büyük döviz riskini korumaktır. Grup'un yabancı para cinsinden olan gelecekteki finansal kiralama alacaklarından doğan kur riski yönetimi stratejileri uyarınca, yabancı para cinsinden olan krediler ile kur riski korunmaktadır.

Riskten korunma ilişkisinin türü gerçeğe uygun değer riskinden korunmadır. Grup, yabancı para cinsinden kullanılan kredilerden korunan kur riskinde bulunan operasyonel kiralama alacaklarına ilişkin operasyonel kiralama hizmeti vermeyi taahhüt etmektedir.

b) Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev finansal araçlar

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev finansal araç bulunmamaktadır.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

9. TÜREV ARAÇLAR (Devamı)

b) Gerçeğe uygun değer farkı kar/(zarara) yansıtılan türev finansal araçlar (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bilanço dışı hesaplarda takip edilen swap anlaşmalarının detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Kontrat/nominal tutarı	Gerçeğe uygun değeri	
		Varlıklar	Borçlar (-)
<i>Yabancı para swapları</i>			
Para swapları	496,925	12,901	-
Toplam	496,925	12,901	-

	31 Aralık 2018			
	Döviz Türü	Döviz Tutarı	Döviz Kuru	Tutar TL
Kullanımda olan swap işlem sözleşmeleri	Avro	82,436	6.0280	496,925

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, swap işlem sözleşmelerinin ortalama vadesi 46 gündür.

10. FİNANSAL BORÇLANMALAR

a) Kısa vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yurtdışı bankalardan ve finans kuruluşlarından alınan krediler	78,435	668,492
-İlişkili taraflardan alınan krediler	55,101	661,947
-İlişkili olmayan taraflardan alınan krediler	23,334	6,545
Yurtiçi bankalardan ve finans kuruluşlarından alınan krediler		
ve diğer finansal yükümlülükler	139,162	128,331
-İlişkili taraflardan alınan krediler	2,067	718
-İlişkili olmayan taraflardan alınan krediler		
ve diğer finansal yükümlülükler	137,095	127,613
	217,597	796,823

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)**b) Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları**

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yurtdışı bankalardan ve finans kuruluşlarından alınan krediler	148,367	69,497
-İlişkili olmayan taraflara borçlanmalar	148,367	69,497
Yurtiçi bankalardan ve finans kuruluşlarından alınan krediler	201,083	167,180
-İlişkili taraflara borçlanmalar	114,467	98,448
-İlişkili olmayan taraflara borçlanmalar	86,616	68,732
	349,450	236,677
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	567,047	1,033,500

c) Uzun vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yurtdışı bankalardan ve finans kuruluşlarından alınan krediler	320,479	360,002
-İlişkili taraflardan alınan krediler	146,313	161,591
-İlişkili olmayan taraflardan alınan krediler	174,166	198,411
Yurtiçi bankalardan ve finans kuruluşlarından alınan krediler	240,672	193,706
-İlişkili taraflardan alınan krediler	161,986	82,366
-İlişkili olmayan taraflardan alınan krediler	78,686	111,340
	561,151	553,708

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla uzun vadeli kredilerin geri ödeme planının dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 - 2 yıl	464,761	270,693
2 - 3 yıl	89,256	259,281
3 yıl ve üstü	5,894	23,734
	559,911	553,708

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren dönem içerisindeki kredilerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
Dönem başı - 1 Ocak	1,587,208	1,016,557
Alınan krediler	17,558,575	24,735,641
Alınan kredilere ilişkin yapılan geri ödemeler (-)	(18,095,865)	(24,364,512)
Alınan kredilere ilişkin tahakkuk etkisi	7,794	22,424
Net döviz etkisi	68,604	177,098
Dönem sonu - 31 Aralık	1,126,316	1,587,208

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)

Kiralama işlemlerinden borçlanmaların detayları aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
Kısa vadeli kiralama işlemlerinden borçlanmalar	642	-
Uzun vadeli kiralama işlemlerinden borçlanmalar	1,240	-
	1,882	-
		2019
Dönem başı bakiyesi, 1 Ocak		2,272
Dönem içinde yapılan ödemeler		(826)
Faiz giderleri		436
Dönem sonu bakiyesi, 31 Aralık		1,882

11. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Cari dönem vergi karşılığı (-)	14,120	26,053
Peşin ödenen vergiler	(11,869)	(18,956)
	2,251	7,097

Kurumlar Vergisi Kanunu 13 Haziran 2006 tarih ve 5520 sayılı yasa ile değişmiştir. Söz konusu 5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu esasen 21 Haziran 2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmekle beraber, pek çok hükmü 1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. 7061 Sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 5520 sayılı Kanun 32. maddesine birinci fıkrasına eklenen geçici madde ile, kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için, kurumlar vergisi oranı %22 olarak belirlenmiştir.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüleri) stopaj ödenmez. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz.

Kurumlar üçer aylık mali karları üzerinden %20 (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip 17 inci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25 inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait vergi geliri ve giderine ait bilgiler aşağıdaki özetlenmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Cari dönem vergi gideri (-)	(14,120)	(26,053)
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	(2,635)	5,782
Geçmiş döneme ait vergi gideri düzeltmeleri	273	1,617
Cari dönem toplam vergi gideri (-)	(16,482)	(18,654)

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi varlığı	22,352	31,190
Ertelenmiş vergi borcu (-)	(14,637)	(20,485)
Ertelenmiş vergi varlığı, net	7,715	10,705

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin ertelenmiş vergi varlıklarının hareket tabloları aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Dönem başı - 1 Ocak	10,705	7,838
Kar veya zararda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	(2,635)	5,782
Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi	(355)	31
TFRS 9’a geçişe ilişkin özkaynaklar altında muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi (-)	-	(2,946)
Dönem sonu - 31 Aralık	7,715	10,705

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerini oluşturan kalemler aşağıdaki gibidir:

	Geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Ertelenmiş vergi varlıkları</u>				
Operasyonel kiralamada kullanılan varlıkların kayıtlı değeri ile vergi matrahı arasındaki fark	66,099	124,782	14,542	27,452
Ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğü karşılığı	29,802	7,002	6,557	1,540
Diğer	5,811	9,991	1,253	2,198
			22,352	31,190
<u>Ertelenmiş vergi yükümlülükleri</u>				
Firma taahhüdü finansal riskten korunma hesabı	(50,125)	(72,385)	(11,028)	(15,925)
Türev finansal varlıklar (-)	-	(12,901)	-	(2,838)
Maddi duran varlıkların kayıtlı değeri ile vergi tabanı arasındaki fark (-)	(13,591)	(7,739)	(2,907)	(1,703)
Diğer (-)	(3,198)	(86)	(702)	(19)
			(14,637)	(20,485)
Ertelenen vergi varlıkları, net			7,715	10,705

Cari yıl vergi gideri ile Grup'un yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan teorik vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Vergi öncesi kar	71,738	87,834
Yürürlükteki vergi oranı ile oluşan teorik vergi gideri (-)	(15,782)	(19,323)
Kanunen kabul edilmeyen giderler ve indirimler ile diğer düzeltmelerin etkisi, net	(700)	669
Cari yıl vergi gideri (-)	(16,482)	(18,654)

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tedarikçilere borçlar	1,750	3,725
Ödenecek vergiler ve fonlar	923	787
Alınan avanslar	12	5,155
Diğer	1,386	369
	4,071	10,036

13. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

i) Kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	2,078	2,933
Diğer kısa vadeli karşılıklar	3,401	7,061
	5,479	9,994

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		
Personel prim karşılığı	1,493	2,851
Kullanılmamış izin karşılığı	585	82
	2,078	2,933

Diğer kısa vadeli karşılıklar

Acenta komisyon karşılığı	2,363	2,261
Police iptal karşılığı	500	1,503
Diğer karşılıklar	538	3,297
	3,401	7,061

ii) Uzun vadeli karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ayrılmaktadır.

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

13. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

ii) Uzun vadeli karşılıklar (Devamı)

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 6,379.86 TL (31 Aralık 2018: 5,434.42 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

KGK tarafından yayımlanan TFRS'ler, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Net iskonto oranı (%)	4.21	4.25
Emeklilik olasılığına ilişkin sirkülasyon oranı (%)	93	92

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı kıdem tazminatı tavanı 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6,730.15 TL (1 Ocak 2019 : 6,017.60 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
Dönem başı- 1 Ocak	738	366
Dönem içerisindeki değişim	1,085	387
Ödenen kıdem tazminatı (-)	(468)	(15)
Dönem sonu- 31 Aralık	1,355	738

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. ÖZKAYNAKLAR

Ödenmiş Sermaye

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Şirket'in kayıtlı sermayesi 5,100 TL (31 Aralık 2018: 5,100 TL) olup, her biri tam 1 TL tutarında nominal değerde 5,100 (31 Aralık 2018: 5,100) adet hisseden meydana gelmiştir.

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Ödenmiş sermaye	Pay (%)	Ödenmiş sermaye	Pay (%)
Volkswagen Financial Services A.G.	2,601	51	2,601	51
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.	1,924	38	1,924	38
Doğuş Holding A.Ş.	550	11	550	11
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	25	<1	25	<1
Toplam ödenmiş sermaye	5,100	100	5,100	100

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedek akçeler; birinci ve ikinci tertip yasal yedek akçelerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçeler, Şirket sermayesinin %20'sine ulaşmaya kadar, dönem karının %5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedek akçeler, şirket sermayesinin %5'ini aşan tüm kar payı dağıtımlarının %10'u oranında ayrılmaktadır. Birinci ve ikinci yasal yedek akçeler, toplam sermayenin %50'sini aşmadığı sürece dağıtılamaz; ancak ihtiyari yedek akçelerin tükenmesi halinde zararların karşılanmasında kullanılabilir.

15. HASILAT VE FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN HASILAT

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Kiralama geliri	218,775	126,615
Sigorta komisyonu geliri	77,020	81,348
İkinci el araç satış gelirleri	55,986	26,769
Hizmet sözleşmesi geliri	3,292	1,408
Diğer gelirler	2,513	3,462
Hasılat	357,586	239,602
Faktoring işlemleri faiz ve komisyon gelirleri	106,297	194,109
Finans sektörü faaliyetlerinden hasılat	106,297	194,109
Toplam	463,883	433,711

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. HASILAT VE FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN HASILAT (Devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
İkinci el araç satışları maliyeti (-)	(50,395)	(26,531)
Kiralama işlemlerine ilişkin diğer maliyetler (-)	(36,895)	(18,417)
Sigorta aracılık faaliyetleri komisyonu gideri (-)	(32,096)	(38,483)
Sigorta komisyonu gideri (-)	(30,709)	(17,563)
Amortisman giderleri (-) (Dipnot 7)	(12,314)	(12,819)
Hizmet sözleşmesi gideri (-)	(3,015)	(943)
Satışların maliyeti (-)	(165,424)	(114,756)
Factoring işlemleri kullanılan kredilere ilişkin faiz giderleri (-)	(66,241)	(149,447)
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(66,241)	(149,447)
Toplam maliyet (-)	(231,665)	(264,203)
Brüt kar	232,218	169,508

16. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Personel giderleri	29,349	26,963
Bilgi teknolojileri giderleri	5,429	2,948
Maddi olmayan duran varlıkların itfa payları (Dipnot 8)	3,507	7,449
Danışmanlık giderleri	1,747	1,505
Kira giderleri	1,199	1,257
Maddi duran varlıkların amortismanı (Dipnot 7)	1,496	671
Seyahat giderleri	1,141	272
Vergi giderleri	481	6,088
Diğer	7,730	4,990
	52,079	52,143

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. ESAS FAALİYETLERDEN GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Esas faaliyetlerden diğer gelirler		
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı gelirleri	512,953	641,572
Diğer	11,144	8,500
Toplam	524,097	650,072

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Esas faaliyetlerden diğer giderler		
Çeşitli karşılık giderleri (-)	(36,471)	(1,379)
Diğer	(180)	(1,498)
Toplam	(36,651)	(2,877)

18. YATIRIM FAALİYETLERDEN GELİRLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Vadeli mevduat faiz geliri	14,894	19,236
Diğer gelirler	1,031	233
	15,925	19,469

19. FİNANSMAN GELİRLERİ/GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Finansman gelirleri		
Yabancı para işlemlerinden kaynaklanan kambiyo karları	4,587	-
Riskten korunma muhasebesi kur farkı gelirleri, net	-	61,957
	4,587	61,957

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

19. FİNANSMAN GELİRLERİ/GİDERLERİ (Devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Finansman giderleri		
Finansal borçlanmalara ilişkin kur farkı giderleri (-)	(445,759)	(703,991)
Alım/satım amaçlı türev işlemlere ilişkin giderler	(85,253)	(23,932)
Finansal borçlanmalara ilişkin faiz giderleri (-)	(61,910)	(28,010)
Riskten korunma muhasebesi kur farkı giderleri, net	(22,260)	-
	(615,182)	(755,933)

20. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Ticari alacaklar

Yüce Auto Motorlu Araçlar A.Ş.	28,009	-
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (Ortak)	141	226,286
MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş.	-	53,857
Diğer	17,082	1,772
	45,232	281,915

Ticari borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	95,964	8,575
Diğer	8,691	1,914
	104,655	10,489

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Alınan krediler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Volkswagen Doğuş Finansman A.Ş.	278,519	210,506
Volkswagen Financial Services N.V.	201,381	134,317
Volkswagen Financial Services A.G. (Ortak)	-	605,258
Volkswagen Bank GMBH	-	51,013
Diğer	34	3,976
	479,934	1,005,070

Diğer yükümlülükler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (Ortak)	494	1,968
MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş.	-	644
Doğuş Bilgi İşlem ve Teknoloji Hizmetleri A.Ş.	-	2
Diğer	408	1,187
	902	3,801

Maddi ve maddi olmayan duran varlık satın alımı

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Bilgi İşlem ve Teknoloji Hizmetleri A.Ş.	2,637	1,861
	2,637	1,861

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Komisyon gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (Ortak)	3,131	2,395
Yüce Auto Motorlu Araçlar A.Ş.	824	807
MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş.	119	346
Doğuş Oto Pazarlama ve Tic. A.Ş.	98	405
Doğuş Bilgi İşlem Teknoloji	15	-
	4,187	3,953

Komisyon giderleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	7,713	7,766
Volkswagen Doğuş Finansman A.Ş.	1,976	3,216
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.	-	1,591
Diğer	2,414	-
	12,103	12,573

Faiz giderleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Volkswagen Financial Services A.G. (Ortak)	27,291	115,257
Volkswagen Bank GMBH	1,525	7,971
Diğer	-	9,590
	28,816	132,818

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Operasyonel giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Bilgi İşlem ve Teknoloji Hizmetleri A.Ş.	1,981	1,003
Volkswagen Doğuş Finansman A.Ş.	1,804	1,025
Antur Turizm A.Ş.	1,115	11
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	262	2
Doğuş Oto Servis ve Ticaret A.Ş.	74	36
Yuce Auto Motorlu Araçlar A.Ş.	62	6
Opat Otomotiv İnş. A.Ş.	-	22
Diğer	780	-
	6,078	2,105

Faktoring faiz gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Yuce Auto Motorlu Araçlar A.Ş.	28,000	3,629
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (Ortak)	-	50,303
MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş.	-	8,799
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	-	3,820
	28,000	66,551

Kiralama gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.	8,465	6,945
Doğuş Holding A.Ş.	7,179	3,909
Doğuş İnşaat ve Ticaret A.Ş.	2,151	1,058
Doğuş Bilgi İşlem ve Teknoloji Hizmetleri A.Ş.	1,779	652
Doğuş Yayın Grubu A.Ş.	1,584	404
Zingat Gayrimenkul A.Ş.	964	600
Volkswagen Doğuş Finansman	326	258
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	307	428
Doğuş Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	38	33
Doğuş Müşteri Sistemleri	-	491
Galataport İstanbul Liman	-	331
Nahita Restoran İşletmeciliği	-	320
Darüşşafaka Doğuş Sportif Yatırımlar ve Ticaret A.Ş.	-	257
Diğer	7,068	2,382
	29,861	18,068

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Araç satışlarından elde edilen gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	16,229	8,835
Doğuş Oto Servis ve Ticaret A.Ş.	6,679	1,819
	22,908	10,654

Diğer gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Holding A.Ş.	370	1,037
Doğuş İnşaat A.Ş.	281	362
Doğuş Otomotiv ve Servis Ticaret	209	1,761
Doğuş Bilgi İşlem ve Teknoloji Hizmetleri A.Ş.	103	322
Doğuş Planet Elektronik	86	242
Doğuş Oto Pazarama ve Ticaret A.Ş.	79	240
Zingat Gayrimenkul A.Ş.	62	180
Volkswagen Doğuş Finansman A.Ş.	3	28
Galataport Liman İşletmeciliği	-	237
Nahita Restorant İşletmeciliği	-	225
Diğer	462	844
	1,655	5,478

Sabit kıymet alımları

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	193,724	217,717
Doğuş Bilgi İşlem ve Teknoloji Hizmetleri A.Ş.	2,188	2,965
Doğuş Oto Servis ve Ticaret A.Ş.	-	262
	195,912	220,944

VDF SERVİS VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

20. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Diğer operasyonel giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Antur Turizm A.Ş	191	131
Doğuş Oto Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	136	25
Volkswagen Doğuş Tüketici Finansmanı A.Ş.	79	203
Doğuş Oto Servis ve Ticaret A.Ş	74	116
Yüce Auto Motorlu Araçlar Tic.A.Ş	62	-
Doğuş Müşteri Sistemleri A.Ş.	47	-
Diğer	51	21
	640	496

21. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

.....